

موج سواری فرصت طلبانه انگلیسی‌ها در مشروطه

عدالتی که این‌ها [علما و مردم] می‌خواستند، دقیقاً و مستقیماً عدالت در زمینه مسائل حکومتی بود... یک دستگاه قانونی‌ای وجود داشته باشد که بتواند پادشاه و همه سلسله‌مراتب حکومتی را تحت کنترل و نظارت خودش قرار بدهد تا این‌ها ظلم نکنند؛ یعنی یک دستگاه این جوری می‌خواستند. حالا این می‌توانست تفسیر شود به مجلس شورای ملی یا مجلس شورای اسلامی؛ می‌توانست تفسیر شود به یک چیز دیگر... معیار این عدالت، قوانین اسلامی بود؛ یعنی عدالت اسلامی می‌خواستند؛ در این هیچ تردیدی نیست و این را بارها و بارها گفته بودند. آنچه که مورد درخواست مردم بود این بود که متنش هم مواد اسلامی و احکام اسلامی و قوانین اسلامی است. انگلیس‌ها همان‌طور که شما فرمول واقع شده خارجی‌اش را به روشنی می‌دانید، آمدند برای این موج فرصت طلبانه مسلط شدند و این را گرفتند و از شاه عبدالعظیم هدایتش کردند به سفارت انگلیس، بعد هم گفتند مشروطه!

